

baseret deres Betragtninger paa Haagerkonventionens Neutralitetssystem.

Der er endvidere af det ærede Medlem Hr. Pürschel henvist til Udtalelsen af Raadgiveren i Folketret fra 1915. Der maa jeg — som en vel i og for sig overflødig Bemærkning — henvise til, at disse Udtalelser ligger før Folkeforbundets Oprettelse. Den senere Udtalelse, som der ligeledes er henvist til, om Neutralitetspolitikens vedblivende Værdi, kommer overhovedet ikke ind paa Spørgsmaalet om militære Foranstaltninger.

Jeg skal endvidere i Anledning af det ærede Medlem Hr. P. Munchs Udtalelse om den i Professor Matzens Erklæringer skitserede Politik atter understrege, i hvor høj Grad farlige de Tendenser var, der i den Periode gjorde sig gældende i Retning af netop en Alliancepolitik. Den Betragtning at gøre sig frygtet som Fjende og værdifuld som Ven indeholder overhovedet de allerfarligste Spirer til en Udenrigspolitik, og som jeg sagde i Gaar, har jo heller ikke nogen dansk Regering i de sidste Menneskealdrer kunnet og villet knæ sætte en saadan.

Paa det ærede Medlem Hr. Brørsens atter til mig rettede Spørgsmaal om min personlige Stilling til disse Forslag tror jeg, at jeg allerede har givet tilstrækkeligt Svar. Men jeg vil gerne i Tilslutning til, hvad jeg i øvrigt har sagt i Dag, gentage, at jeg som Medlem af Regeringen selvfølgelig har anset det for rigtigt at fremsætte disse Forslag, og at der som Følge deraf ikke kan være nogen Tvivl om mit Standpunkt i denne Sag.

Første Næstformand (Klaus Bernsten): Det ærede Medlem Hr. Blang har Ordet for en kort Bemærkning.

Blang: Da det fremsatte Lovforslag notorisk ikke er noget Forhandlingsgrundlag, og den højtærede Udenrigsminister nu meddeler Tinget, at han staaer solidarisk med Regeringen, kan han altsaa ikke mene noget virkeligt med sin gentagne Udtalelse i Retning af Ønske om Forhandling til alle Sider og et Enderesultat, bag hvilket største Delen af det danske Folk staaer.

Første Næstformand (Klaus Bernsten): Det ærede Medlem Hr. Pürschel har Ordet for en kort Bemærkning.

Pürschel: Den højtærede Udenrigsminister sagde, at den ene Side af Huset fandt hans Udtalelser overordentlig klare,

og den anden Side fandt dem ikke klare. Den ene Side er repræsenteret af det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen — den anden Side er f. Eks. repræsenteret af det ærede Medlem Hr. Axel Møller. Naar den højtærede Udenrigsminister talte om, at den senere Udtalelse af Udenrigsministeriets folkeretskyndige — jeg forstod, at det var det, den højtærede Udenrigsminister talte om — ikke kom ind paa de militære Foranstaltninger, er dette formelt rigtigt. Men den senere Udtalelse taler om Neutralitetspolitikken i dens traditionelle Skikkelse, og i denne traditionelle Skikkelse indgaar det, jeg har talt om.

H. P. Hanssen (Nørremølle): Debatten om de foreliggende Lovforslag har jo været meget længe. Jeg skal derfor ikke trætte det høje Ting med lange Udviklinger; men før Forhandlingen ebber ud, vil jeg dog gerne have Lov til kortest muligt at præcisere mit Standpunkt til forskellige af de Spørgsmaal, der er rejst under Debatten.

Det forekommer mig, at man under disse Forhandlinger har lagt alt for megen Vægt paa den rent formelle Side af Sagen, paa Spørgsmaalet om, hvad der efter bestaaende internationale Regler, Traktater og Overenskomster kan betragtes som tilfældigt med Hensyn til Gennemførelsen af de foreliggende Forslag. Der er jo her rigt Stof til Diskussion, thi det maa indrømmes, at der her hersker megen Uklarhed, og at der er mange Punkter, hvor der er Mulighed for forskellig Fortolkning. Præsident Wilson har jo allerede med Hensyn til Folkeforbundspagten skelnet imellem juridiske og moralske Forpligtelser. Men selv i Tilfælde af, at den højtærede Udenrigsminister har Ret i den Opfattelse, han i Gaar gjorde saa udførligt Rede for her i Tinget, nemlig at Folketretten ikke paa lægger den neutrale Stat en Pligt til at have en staaende Hær og Flaade til Tilbagevisning af Neutralitetskrænkelser, at det kun kan forlanges, at den neutrale Stat anvender de Midler, der staaer til dens Raadighed, og at Ikke-Respektering af en fredelig Stats Neutralitet efter Forbundspagten §§ 15 og 16 under alle Omstændigheder vil drage Folkeforbundets Tvangsfølgning efter sig — selv i dette Tilfælde rammer man dog ikke Sagens Kerne. Thi langt vigtigere end en virksom Protest mod Neutralitetskrænkelser er det dog at forebygge et Neutralitetsbrud med den dermed i Forbindelse staaende store Landsulykke. Det afgørende Spørgsmaal er derfor ikke